

Ku na xivandzana ekhabodweni ya mina

John u rhambile munghana wa yena
Robert leswaku a ta etlela eka vona.
Vafana lavambirhi a va tiphina hi
ntlangu wa John wa Nintendo.

"Lowu i ntlangu wa kahle swinene
wa khomphyuta!" ku huwelela John.
"Tana u ta vona loko xivandzana xi
ndzi hlasela!"

"Yehe!" Robert a hlamala. "Xana u
wu kuma kwihi ntlangu lowo chavisa?
U tivonela, loko swi nga ri tano,
swivandzana swi ta ku kuma!"

"Se ku ta xin'wana xivandzana xo
chavisa! Xi languteka onge xi ta

ndzi kuma!" John a huwelela. "Xi langutise! Xi na nhloko, meno na ncila wonge i Tirenosorasi Rex. Xa kariha!"

"John na Robert!" ku huwelela
manana wa John. "Vekani Nintendo
yoleyo ekule kutani mi etlela sweswi!"

"Hiswona, kambe ndzi lava ntsena ku
hetisa ntlangu lowu," John a hlamula
hi ku huwelela.

"Tima ntlangu wolowo sweswi!"
manana wa yena a lerisa. "U nga ya
emahlweni no tlanga mundzuku."

"Hiswona manana," John a vula hi
ku tima rivoni ra yena kambe a ya
emahlweni no tlanga ntlangu wa
yena wa Nintendo emunyameni.

Robert a etlela.

John a hetelela hi ku tshika ku
tlanga kutani na yena a etlela.
Ku vonakala ka n'weti a ku nghena
hi fasitere ku vangamisa khabodo
ekamareni.

Xikan'wekan'we John a pfuka. A yi ri
huwa ya yini? Kwaruu! Gu! Kwaruu!
Kwaruu!

John a tshama emubedweni kutani a
koka mikumba yi ta fika exilepfini xa
yena. Mahlo ya yena ya rhalarhala
ekamereni ro dzwihala loko a ri karhi
a ringeta ku vona leswaku a xi ri
ncini lexi a xi endla mipfumawulo leyo
chavisa. A yi huma ekhabodweni ya
yena.

Khabodo a yi hatima eku vonakaleni
ka n'weti kasi na rivanti ri dzinginika.
Kutani rivanti ra khabodo ri pfuleka.
Ntswirintswiri! Ntswirintswiri!

Xin'wana a xi khudlunya rivanti.

"Xivandzana!" John a hlevetela. "I mani a nga kwalaho?" a vutisa hi rito ro rhurhumela.

Rivanti ra khabodo ri sungula ku pfuleka. John a tlula hi ku chava kutani a ba rivanti hi matimba ri pfaleka. Hi mbilu leyi baka hi mahika, a susumetela xitulu erivantini.

"Ndza tshemba ndzi nga tlhelela eku etleleni sweswi," a ehleketa.

Ntsena loko a ha khandziya emubedweni, a ku ri na gu, yin'wana erivantini. Hi nkarhi wolowo gu, a yi twalela ehenhlanyana.

"Mananoo!" a ehleketa. "Xana se ndzi ta endla yini sweswi? A ndzi lavi ku pfuxa un'wana na un'wana laha ndlwini."

A khomiwile hi ku chava lokukulu kutani u pfuxile munghana wa yena Robert.

"Robert! Ku na xilo xo chavisa ekhabodweni ya mina! I xilo xo chavisa xa muxaka wo karhi, xi nga va xi ri dayinasoro ya khale ka khaleni," a hlevetela.

"Kumbexana a wo va na norho wo chavisa. U nge ndzi etlela, ndzi karhele," ku hlamula Robert.

"A wu nga ri norho. A ndzi boheka ku khiya rivanti. Rivanti ra khabodo a ri tipfulekela hi roxe!"

"Tshika ku va xiphukuphuku, John. Ulorha hi ntlangu wa wena."

"A hi pfule rivanti swin'we kutani u ta
swi vona!"

Robert a hefemulela ehenhla swinene kutani a tlakula bege ya yena yo bebula enhlaneni. A handzahandza endzeni ka yona kutani a kuma thoci ya yena. A famba a kongoma khabodo.

Xikan'wekan'we ku va na mpfumawulo wa le henhla wo gugusa. Vafana lavambirhi va yima va nga dzinginiki, va chuhile swinene lero va tsandzeka ku famba. Mpfumawulo wa ntswirintswiri se a wu twala wu huma ekhabodweni.

"Xana u swi twile?" John a vutisa.

Robert a pfumela hi nhloko. A kota ku twa ku ba ka mbilu ya yena exifuveni xa yena.

John na Robert va nyandlamela
va ya ekhabodweni. John a pfula
rivanti switsanana kutani Robert a
lumeka thoci hi laha ko pfulekanyana.
Xin'wana a xi ringeta ku susumeta
rivanti leswaku ri pfuleka.

Xikan'wekan'we thoci ri paluxa mahlo
mambirhi ya xitshopana. Vafana
lavambirhi va tlulela endzhaku hi ku
chava.

"Xana xi nga va xi ri yini?" ku
hlevetela Robert a ri karhi a
tshikelela rivanti leswaku ri pfaleka.

Ku gugusa no ntswirintswiritela ku ya ku twalela ehenhlanyana. Robert a hefemulela endzeni kutani a koka rivanti a ri pfula nakambe. Xivumbiwa xi tlula xi huma va vona hi mavalavala ya hundza emahlweni ka vona.

"A xi ri yini xexiya?" John a huwelela.

"A xi ri ximanga xa wena!" ku huwelela Robert a buluka a hleka.

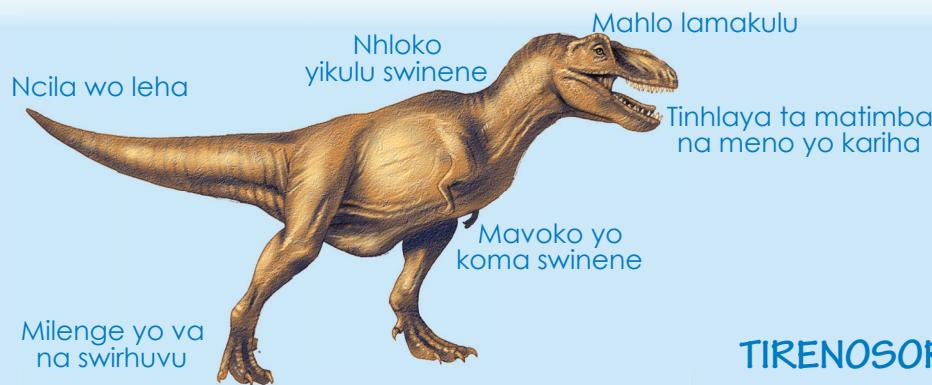
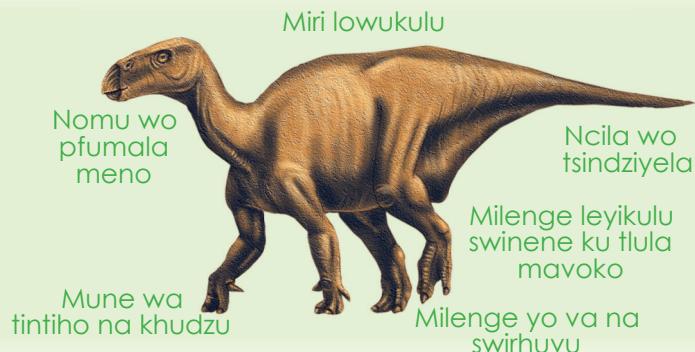
Tidayinasoro to hlamarisa

TIDAYINASORO ti hanyile emisaveni eka mamiliyon i ya malembe lama nga hundza. Ti ve ti nyamalala leswi vulaka leswaku ti fele makumu. A ku na loyi a nga tshama a vona dayinasoro kambe hi tiva mayelana na tona hikuva van'wasayense va cerile marhambu na meno ya tona. Ku suka ka sweswo van'wasayense va vonile leswaku ti nga va ti langutekise ku yini no hanyisa ku yini.

IGWANADONO

Igwanadono a yi ri
dayinasoro leyi a yi dya
swimila naswona a yi ri na
xipayiki eka khudzu
rin'wana na rin'wana.

A yi ri dayinasoro ya
vumbirhi ku thumbhiwa.

TIRENOSORASI

Tirenosorasi Rex (hi yi vitana T-Rex hi ku komisa) a yi ri leyikulu swinene ku tlula hinkwaswo swidya-nyama. A yi dya tidyinasoro tin'wana to tanihi tithirayiserathopi. T-Rex a yi ri kwalomu ka b wa timitara hi ku leha. A yi famba hi milenge mimbirhi yo leha ya le ndzhaku. A yi ri na mavoko mambirhi yo koma swinene yo va na tintiho to va na swirhuvu. Tinhlaya na meno swa yona a swi tiyerile swinene – swi lulamerile ku dya swiharhi swin'wana.

THIRAYISERATHOPI

Dayinasoro leyji a yi ri na timhondzo tinharu na nxoxeko enhlokweni ya yona.

Thirayiserathopi swi vula "xikandza xa timhondzo tinharu."

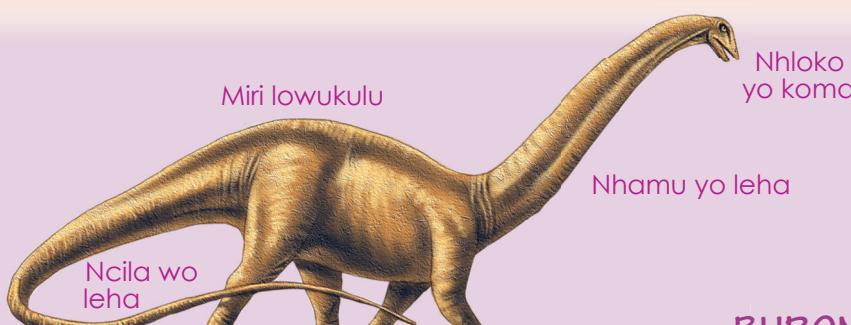
Thirayiserathopi a yi tlhotlhoriwa eka matandza.

A ti tshama hi mintlhambi no sirhelela vana va toni.

A ti ri na milomo yo tiyela kambe ti ri hava meno. A ti dya swimila.

Milenge yo koma

Mune wa milenge yo bumbula

leyji a yi ri yin'we ya swiharhi leswikulu swinene swa le tikweni leswi nga tshama swi va kona. A yi ri na xipalapala xo leha na byongo lebyitsanana swinene. Xiharhi lexi xo dya swimila a xi ri na nhamu yo leha. Tinhompfu ta xona a ti ri ehenhla ka nhloko ya xona.

BURONTOSORASI

Yi tlhela yi vitaniwa Apatosorasi,

SITEGOSORASI

Dayinasoro leyji a yi ri na tixaxa ta wonge i tipuleti enhlaneni wa yona na swonge i swipikiri encileni wa yona. A yi ri yikulu swinene kambe a yi ri na nhloko leyitsongo swinene na byongo lebyitsongo. A yi ri na nomu naswona a yi dya swimila.

Migingiriko yo hlaya hi mitlawa

Languta swifaniso

Byela munghana wa wena:

- leswi humelelaka eka xifaniso xin'wana na xin'wana.
- leswaku hi xihi xifaniso lexi faneleke ku va xo sungula, xa vumbirhi, xa vunharhu na xa vumune.
- leswaku hi yihi nhlokomhaka ya xifaniso xin'wana na xin'wana.

Tshikani ku tlanga sweswi!

I huwa ya yini?

Yehe, i xivandzana xo kariha!

Tisa xitulu!

2

Vulavula na munghana wa wena hi leswi landzelaka:

- Hi ku ehleketa ka wena hikwalaho ka yini Robert a hlekile emakumu ka xitori?
- Xana hikwalaho ka yini u ehleketa leswaku John a ehleketa leswaku a ku ri na xivandzana ekhabodweni?
- Xana u ehleketa leswaku ku tlanga ntlangu wa Nintendo swi vile na nkucetelo eka ku chava ka vafana lava?

2

- d) Xana u tshama u va na norho wo chavisa? Loko swi ri tano, u ehleketa leswaku a wu vangiwe hi yihi?
- e) Xana xitori lexì xi hele hi ndlela leyì a wu languterile leswaku xi ta hela hiyona? Tiendlele mahetelelo yan'wana ya xitori lexì.
- f) Kopunula swivulwa swinharhu swo huma laha xitorini leswi kombetaka leswaku vafana lava a va chuhile.
- g) Xana u ehleketa leswaku xivandzana lexì John a chava xona a xi langutekisa ku yini? Xi dirowe kutani u hlamusela munghana wa wena leswi u swi diroweke.

3

Xana i marito mangani lama encisaka mpfumawulo (xik. ntswirintswiri) lama u nga ma kumaka exitorini lexì? Xana hi wahi marito man'wana ya mipfumawulo lama u ma ehleketa?

4

Tirhisa **mby**, **nhl** kumbe **tsh** ku hetisa marito lama leswaku ya fambelana na swifaniso.

oko	ana	uka	ama	swimbyaru _ aru
xina _ ana	_ ata	_ uva	ti _ ampfi	nkolo _ ana

4

Titeke wonge hi wena John. Tsala eka dayari ebukwini ya wena ya switoloveto u hlamusela leswi humeleleke eka vusiku lebyiyani. Tiysisa leswaku leswi u swi tsalaka eka dayari ya wena swi na masungulo, xikarhi na mahetelelo.

Eka Dayari,

Tolo nivusiku mina na Robert...

5

Kopunulela tafula leri landzelaka ebukwini ya wena ya switoloveto. Kutani tsala marito lama landzelaka ehansi ka mipfumawulo leyi faneleke.

khoma	saka	ndlela	dyisa	baka
koma	etlela	hlayisa	phoma	vula
phaka	vukula	mpfula	mhaka	xitimela

ula	ela	isa	aka	oma

b

Languta tinhlamuselo ta tidayinasoro eka mapapila ya 20 na 21 kutani u byela munghana wa wena leswaku i dayinasoro yihi leyi nga xidya-nyama. Hi ku vona ka wena, hi yihi leyi langutekaka yi ri na nghozi swinene?

Hlamusela leswaku hikwalaho ka yini u ehleketa tano.

